

EU- medborgare och skolgång i Ale kommun

Rutin kring mottagande

Barn till EU-medborgare utan uppehållsrätt ges tillträde till skolgång (förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola) efter tre månaders vistelse i landet. Anledningen till att kommunen tillämpar tre månader är dels att säkerställa att familjen stadigvarande vistas i landet och dels att öka möjligheterna för kommunen att få in de intyg som krävs för att söka statsbidrag. Detta gäller även EU-medborgare med uppehållsrätt som inte arbetar eller studerar. Om inget inresedokument kan uppvisas räknas den första kontakten med kommunen som första dagen. Rutinen gäller ej förskola eller studier på Komvux.

Barn till EU-medborgare med uppehållsrätt genom arbete eller studier ges skolgång så snart som möjligt efter kontakt med kommunen om uppehållsrätt kan styrkas med intyg.

Rätt att vistas i Sverige och rätt till utbildning

EU-medborgare har rätt att fritt vistas i andra EU- länder under tre månader och under denna tid föreligger ingen rätt för barnen att gå i skolan. Denna grupp anses inte vara varaktigt bosatta i Sverige utan anses vara här tillfälligt.

EU-medborgare har rätt att arbeta, studera eller bo i Sverige utan uppehållstillstånd, detta kallas *uppehållsrätt*. EU- medborgare kan även ha uppehållsrätt i Sverige om de driver eget företag eller har tillräckligt med medel att försörja sig på. Har föräldrar uppehållsrätt så har också deras barn uppehållsrätt.

Om EU-medborgare arbetar eller studerar i Sverige har barnen rätt till skolgång på samma villkor som folkbokförda barn men har inte skolplikt. Rätten till utbildning innefattar alla de delar som eleven kan komma att behöva så som modersmålsundervisning, studiehandledning, elevhälsa och skolskjuts. För dessa elever ansöker kommunen om ersättning från Skolverket och en förutsättning för beviljande är att huvudmannen innehar ett arbetsgivarintyg eller studieintyg som visar att uppehållsrätt finns. Detta intyg ska förvaras hos kommunen men kunna uppvisas vid förfrågan.

Papperslösa barn och ungdomar, det vill säga som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning, har rätt till skolgång. Detta kan gälla barn och ungdomar som:

- aldrig gett sig till känna för myndigheterna
- haft rätt att vistas här under tiden deras ansökan om uppehållstillstånd prövas men att den rätten upphört
- med stöd av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd vistats här men vars tillstånd upphört

Skollagen 29 kap. 2 §

Med bosatt i landet avses i denna lag den som ska vara folkbokförd här enligt folkbokföringslagen (1991:481). Som bosatt i landet ska vid tillämpningen av denna lag anses även den som inte är folkbokförd här men som

- 1. omfattas av 1 § första eller tredje stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,*
- 2. vistas här med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716),*
- 3. har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiz, å andra sidan, om fri rörlighet för personer,*
- 4. är familjemedlem till en person som tillhör en främmande makt's beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning eller som avses i 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall och som inte omfattas av 3, eller*
- 5. vistas här utan stöd av myndighetsbeslut eller författning.*

En huvudman får ta emot elever som ej anses bosatta i Sverige i grundskolan enligt Skolförordningen 4 kap 2 § och i gymnasieskolan enligt Gymnasieförordningen 12 kap 11 §.

Rättsläget är oklart vad som gäller för EU-medborgare utan uppehållsrätt och huruvida det föreligger rätt till skolgång i Sverige:

- Skolinspektionen har i beslut 2016 beslutat att barn till EU-medborgare utan uppehållsrätt ska omfattas av reglerna som gäller papperslösa barn eftersom de vistas i Sverige utan myndighetsbeslut eller stöd av författning.
- Skolväsendets överklagandenämnd har 2015 prövat barns rätt till utbildning där föräldrarna försörjer sig på tiggeri och kommit fram till att det inte finns någon rätt till skolgång enligt EU-rätten.
- Skolverket menar i ett utlåtande 2014 att EU- medborgares rättsliga status kan skifta mellan att ha uppehållsrätt och att vara så kallade papperslösa.
- SKL menar att EU-medborgare inte kan anses vara papperslösa utifrån rörlighetsdirektivet.

Statlig ersättning

För EU-medborgare med uppehållsrätt där föräldrar arbetar eller studerar ansöker kommunen om ersättning från Skolverket för utgifterna för elevens utbildning. Hemkommunen söker även ersättning för elever som deltar i utbildning i annan kommun eller på en fristående skola. Det måste finnas dokumentation i form av arbetsgivarintyg eller studieintyg som styrker föräldrarnas uppehållsrätt i Sverige. Intyget ska ej skickas med ansökan till Skolverket men kunna uppvisas vid förfrågan.

För EU-medborgare utan uppehålls rätt finns ingen ersättning att ansöka om.

För papperslösa barn och ungdomar ansöker kommunen om ersättning som fördelas proportionellt till alla kommuner som ansöker. Fördelningen görs baserat på ett medelvärde av antalet asylsökande barn i kommunen i åldern 6-17 år under de senaste tre åren före ansökan.

Skolplikt

Endast barn som är folkbokförda i Sverige kan ha skolplikt. Barn som är bosatta i Sverige kan ha rätt till skolgång men aldrig skolplikt.

Extens

Eleven läggs in i Extens enligt rutin för elev utan fullständigt personnummer. Elevpeng faller ut till den skola där eleven har sin skolgång men kommunen kommer ej att kunna ansöka om statlig ersättning.